Ἔτος 20ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1906 — Ἀριθ. 886

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ. κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.—Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά.—Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.
Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καὶ πάλιν αἱ Ἑλληνίδες. - Ἀπὸ τὴν Στοκόλμην.—Τὸ Ριδαρόλμ.—Τὸ Σκάνσεν καὶ οἱ ἐθνικοὶ χοροί.—Musset καὶ Heïne (μεταφρ. δος Εἰρ. Νικολαΐδου).—Μία Παρισινὴ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ (ὑπὸ Ἀνδρονίκης).—Γυναικεῖοι συρμοί.—Ἑλληνικὰ γάντια.—Ἀλληλογραφία. - Συνταγή.—Ἐπιψυλλίς.

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ

Κάποιος Γάλλος συγγραφεύς, ὁ κ. Bourdon, περιγράφων πρὸ χρόνων εἰς τὸ Figaro τὰς γυναῖκας τῶν Ἀθηνῶν, τὰς συνέχεε τόσον μὲ τὰς γυναῖκας τῆς Ἀνατολῆς, ὥστε δὲν ἐδίστασε νὰ τὰς παρουσιάσῃ ὡς πλάσματα ὀγκώδη, καλοθρεμμένα καὶ δυσκίνητα, μὲ χαρακτηρισμὸν κύριον τῆς φύσεώς των τὴν ἀδράνειαν καὶ τὴν μαλθακότητα.

Ἔκτοτε ἐπέρασαν δέκα πέντε περίπου ἔτη, καὶ ὁ πόλεμος τοῦ 97, ἂν καὶ ὑπῆρξε μία σκληρὰ δοκιμασία διὰ τὴν Ἑλλάδα, εἶχεν ὅμως καί που καί που φωτεινὰ σημεῖα, ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα σημειώνουν τὸν δρόμον τῶν ἐθνῶν πρὸς μέλλον καλλίτερον τοῦ παρόντος. Ἓν ἀπὸ τὰ φωτεινὰ αὐτὰ σημεῖα ἦτο καὶ ἡ ἀποκάλυψις τῆς ὀργώσης πρὸς τὸ καλὸν φύσεως τῆς Ἑλληνίδος ἐν γένει, καὶ τῆς Ἀθηναίας ἰδίᾳ, καὶ τῆς εὐεργετικῆς αὐτῆς δράσεως. Αἱ γυναῖκες αἱ νωθραὶ τοῦ κ. G. Bourdon, αἱ γυναῖκες τοῦ καναπὲ καὶ τοῦ γλυκοῦ καὶ τοῦ καφφέ, ὅπως τὰς εἶχε χαρακτηρίσει, ἐπαρουσιάσθησαν ὑπὸ τὴν πραγματικήν των μορφὴν καὶ ἀξίαν, ἡρωΐδες, ὄχι αἱματοχυσιῶν καὶ ὅπλων, ἀλλὰ γυναῖκες ἐργαζόμεναι μὲ αὐταπάρνησιν, μὲ εὐφυΐαν, μὲ σθένος, μὲ πατριωτισμόν, εἰς τὸ νὰ ἐπουλώνουν τὰς κοινωνικὰς πληγὰς καὶ νὰ γλυκαίνουν τὴν ὀδύνην τῶν ἑλκῶν, τὰ ὁποῖα αἱ φρικαλεότητες τοῦ πολέμου ἀνοίγουν εἰς τὰ σπλάγχνα τῶν λαῶν.

Τὸ τί ἔκαμαν τότε αἱ Ἑλληνίδες ἡνωμέναι καὶ ἀδελφωμέναι ὅλαι εἰς ἑνώσεις καὶ σωματεῖα καὶ Συλλόγους εἶναι πολὺ γνωστὰ εἰς ὅλους, ὥστε νὰ μὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπαναληφθοῦν ἐδῶ. Ὅταν ὁ πόλεμος ἐτελείωσε, δὲν ἀπεσύρθησαν βεβαίως αἱ πλεῖσται ἐξ αὐτῶν πάσης δράσεως, ἠσχολήθησαν ὅμως εἰς ἔργα εἰρηνικά, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα συντελοῦν εἰς τόνωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν λαῶν. Αἱ Ἑλληνίδες εἰργάσθησαν, ὡς ἄλλως τε εἰργάζοντο,—καὶ ὅταν ὁ κ. Bourdon ἔκαμε τὴν περιγραφήν του,—διὰ τὸ μέλλον, διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς φυλῆς, διὰ τὴν ἐπὶ νέων καὶ πλέον θετικῶν βάσεων θεμελίωσιν τῶν ἐθνικῶν μας δυνάμεων. Θεματοφύλακες αὐταὶ τοῦ μεγαλείου τῆς χώρας, ἐζήτησαν εἰς μελέτην ἄλλων νέων καὶ ἰσχυρῶν λαῶν τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς παράγοντας τῆς προόδου ἐκείνων, καὶ εἰργάσθησαν εἰς ἐφαρμογὴν αὐτῶν εἰς τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν ἰδικῶν μας.

Ἀλλ' ἡ Ἑλλάς, ἡ πτωχὴ πατρίς μας, ἡ ὁποία ἀφοῦ ἐφώτισε τὸν κόσμον ὅλον καὶ ἤνοιξε τοὺς δρόμους τῆς προόδου εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, κατήντησεν ἡ μικρὰ καὶ ἀσθενικὴ χώρα τοῦ παρόντος, εἴλκυσε, φαίνεται, ὡς ἄλλη καὶ αὐτὴ Προμηθεὺς τὴν δυσμένειαν τῶν θεῶν καὶ κατεδικάσθη εἰς διωγμοὺς μικρῶν καὶ μεγάλων. Τὰ παντοῦ ξενητευμένα τέκνα της, τὰ ὁποῖα ἐσκόρπιζαν ἕως τώρα φῶς πολιτισμοῦ καὶ ἐργασίας καὶ εἰρηνικῆς δράσεως μεταξὺ ξένων γειτονικῶν λαῶν, εὑρίσκονται σήμερον εἰς φυλετικὸν διωγμόν. Ἓν εἶδος πολέμου ἐθνικοῦ, πολέμου κατὰ τῆς ὑπάρξεώς μας ὡς ἔθνους καὶ ὡς φυλῆς ἔχει διοργανωθῆ ἐναντίον μας, πολλὰ θύματα τοῦ ὁποίου κατέφυγαν σήμερον πλησίον μας. Ἀλλ' ὁ πόλεμος

αὐτὸς μεταξὺ μικρῶν λαῶν, τὸν ὁποῖον ἐπὶ τέλους ἠμπορεῖ νὰ δικαιολογῇ μία ἅμιλλα καὶ εἰς ἀνταγωνισμὸς πρὸς ὑπεροχὴν καὶ ἐπικράτησιν, ἀρχίζει νὰ γενικεύεται εἰς σημεῖον ἐπικίνδυνον, νὰ κατακτῇ ἔδαφος εἰς κύκλους εὐρυτέρους, νὰ ἐπεκτείνεται εἰς κράτη μεγάλα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀποξενώνουν ἀπὸ τὰς συμπαθείας των καὶ μᾶς ἀρνοῦνται δικαιοσύνην.

Ὑπέρ ποτε λοιπὸν σήμερον ἐπιβάλλεται ὁ συνασπισμὸς ὅλων μας τῶν δυνάμεων, ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων, διὰ νὰ ἀμυνθῶμεν καὶ νὰ σώσωμεν, ὅ,τι εἶναι δυνατὸν νὰ σωθῇ. Οἱ πρῶτοι ἄποικοι τῆς Ἀμερικῆς, ὅταν ἀκόμη ἦσαν ὀλίγοι, διὰ νὰ ἀμυνθοῦν κατὰ τῶν ἀγρίων ἰθαγενῶν, ἠγωνίσθησαν εἰς ὅλα παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν γυνακῶν των. Ὁ πόλεμος ἐκεῖ κάτω, ὁ κατ' ἐξοχὴν ἐκπολιτισκός, ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν σκλάβων, δὲν θὰ ἐπετύγχανε χωρὶς τὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι τὸν ἐκήρυξαν πρῶται διὰ τοῦ ἐξόχου γυναικείου συγγράμματος τῆς «Καλύβης τοῦ Μπάρμπα Θωμᾶ» καὶ τὸν ἔφεραν εἰς πέρας διὰ τῆς ἀνδρικῆς των στάσεως καὶ τῆς ἐπιρροῆς των ἐπὶ τῶν σκέψεων καὶ τῶν αἰσθημάτων τῶν ἐπιφανεστέρων ἀνδρῶν των.

Καὶ ἡμεῖς ὀλίγοι, σχετικῶς, καὶ μικροὶ κατὰ τόσον ἐναντίον μας συνηνσπισμένων, εἶναι ἀνάγκη νὰ συγκεντρώσωμεν τὰς δυνάμεις μας, νὰ συνασπισθῶμεν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν ἀνδρῶν μας πρὸς ἄμυναν, εἰρηνικὴν μέν, ἀλλ' ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι κάμνουν τὰ ἔθνη ἰσχυρὰ καὶ τὸ δίκαιόν των σεβαστόν. Τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη, μὲ τὰ ὁποῖα τόσον ὀλίγον μᾶς ἐξοικειόνει τὸ σχολεῖον καὶ ἡ ζωὴ ἡ καθημερινή, πρέπει νὰ καταλάβουν τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν σκέψεων, τῶν ὀνείρων καὶ τῶν πόθων μας.

Αἱ Ἀθῆναι πρέπει νὰ δώσουν τὸ παράδειγμα καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἤδη ὑπὲρ τῶν προσφύγων Ἀγχιαλιτῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἑστίαι ἐπυρπολήθησαν, ἐλήφθη παρὰ τῶν κυριῶν μας μέριμνα καὶ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς κ. Ζλατάνου, παρὰ τὴν μεγάλην ἐπιτροπὴν τῶν ἀνδρῶν, παρέσχε τὰς πρώτας καὶ πολυτίμους βοηθείας της. Ἡ ἀγορὰ τῆς Κηφισσιᾶς τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς εὐεργετικωτάτης κ. Β. Μπενάκη καὶ τῇ συνεργασίᾳ τῆς ἐφορίας τῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς Κηφισιᾶς ἔδωκε τὸ ποσὸν ἕνδεκα χιλιάδων δραχμῶν πάντοτε ὑπὲρ τῶν προσφύγων. Ἀλλ' ὅ,τι ἀποτελεῖ ἰδικιτέραν καὶ ἐπίσημον, οὕτως εἰπεῖν, ἐξέγερσιν τῶν γυναικῶν εἶναι ἡ ἀνασύστασις τοῦ Ἐθνικοῦ Τμήματος τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, τοῦ ὁποίου ἡ πολυειδὴς δρᾶσις κατὰ τὸν πόλεμον εἶναι ἤδη γνωστή.

Καὶ σήμερον, ὡς καὶ τότε, ἀρχίζει τὸ ἔργον του ἀπὸ τοὺς πρόσφυγας, ἀναθέσαν εἰς ἐφορείαν αὐτοῦ τὴν διανομὴν κλινοστρωμνῶν καὶ ἄλλων βοηθημάτων, χορηγουμένων παρὰ τῆς μεγάλης ἐπιτροπῆς τῶν ἀνδρῶν, τῆς προεδρευομένης παρὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, ὅστις καὶ παρεκάλεσε τὴν Ἕνωσιν τῶν Ἑλληνίδων νὰ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τοῦτο. Ἀλλ' ἡ δρᾶσις τοῦ Ἐθνικοῦ Τμήματος, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας, εἶναι ἐντελῶς ἄλλης φύσεως. Τὸ παρελθόν του, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ὡραιοτέραν, ἴσως, σελίδα τοῦ 1897, ὑπόσχεται καὶ διὰ τὸ παρόν, τὸ ὁποῖον εἶναι σκοτεινὸν καὶ πλῆρες κινδύνων, καταιγίδων καὶ ἐθνικῶν περιπλοκῶν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗΝ

Τέλος πάντων ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀμαξηλάτου μας ἐξεπληρώθη. Ἡ πρώτη μας ἐπίσκεψις εἰς δημόσιον μνημεῖον ἦτο ἡ τῆς ἐκκλησίας Ridarolm. Ἐκκλησία, ἡ ὁποία δὲν λειτουργεῖται, παρὰ μόνον κατὰ τὰς κηδείας καὶ τοὺς ἐνταφιασμοὺς τῶν μελῶν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας.

Ἡ πρώτη ἐντύπωσις εἶναι ἐντελῶς διάφορος τῆς τοῦ Πανθέου τῆς Ῥώμης καὶ τῶν Ἀπομάχων τοῦ Παρισιοῦ. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ εἶναι καθαρῶς γοτθική, καὶ ἀντὶ εἰκόνων καὶ ἔργων τέχνης, οἰκόσημα τῶν ἱππότῶν τῆς τάξεως τῶν Σεραφεὶμ τοῦ κόσμου ὅλου, ζωγραφισμένα μὲ ζωηρὰ χρώματα σκεπάζουν ὅλους τοὺς τοίχους. Ἄλλως τε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ πρὸς τὸ βάθος ὑπάρχουν παρεκκλήσια διὰ κάθε μίαν ἀπὸ τὰς οἰκογενείας, ὅπου ἐβασίλευσαν, μὲ μεγάλας ἀπὸ μάρμαρον χρωματιστὰς λάρνακας, καὶ μὲ τοὺς τοίχους ὅλους σκεπασμένους ἀπὸ σημαίας ςῶν μαχῶν, ἃς ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ νεκροὺς ἐκέρδισεν εἰς τὰ πεδία τῆς νίκης. Σημαῖαι, τύμπανα, κανόνια, καὶ ἐν γένει πολεμικὰ εἴδη εἰς συμπλέγματα, εἰς δέματα, εἰς σωρούς, κατακλύζουν ὅλην τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τὸ ἓν ἕως τὸ ἄλλο ἄκρον καὶ διηγοῦνται μίαν ἱστορίαν ἡρωϊσμοῦ καὶ δόξης, ἡ ὁποία χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1256, ἐποχῆς τῆς ἱδρύσεως τῆς Σουηδίας εἰς βασίλειον ἀνεξάρτητον καὶ ἀπὸ τὰς διαφόρους ἀπελευθερώσεις της ἀπὸ τοὺς κατὰ καιροὺς ἐπιδρομεῖς καὶ κατακτητάς της.

Οἱ μεγάλοι ἥρωες καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν κατάγωνται ἀπὸ βασιλεῖς, οἱ μεγάλοι στρατηγοὶ καὶ ναύαρχοι, οἱ μεγάλοι κλλιτέχναι καὶ σοφοὶ ἔχουν ἐπίσης θέσιν ἐντὸς τῆς Ridarolm, εἰς κοινὸν δι' ὅλους διαμέρισμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει, φυσικά, οὔτε τὸν πλοῦτον, οὔτε τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν βασιλικῶν παρεκκλησίων.

Εἰς τὸ μέσον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ λίθον πορφυρίτην ὑψοῦνται μεγαλοπρεπεῖς οἱ τάφοι καὶ ἐπ' αὐτῶν κατάκεινται εἰς ἀνάγλυφα ὁ μέγας βασιλεὺς Γουσταῦος-Ἀδόλφος μετὰ τῆς συζύγου του. Ἐπίσης δὲ παρεκκλήσιον πολυτελὲς καὶ κομψὸν εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὸν σήμερον βασιλεύοντα οἶκον Βερναρδότη.

Ἐν γένει ἡ ἐντύπωσις ἀπὸ τὴν Ridarolm μᾶλλον ψυχρά, μᾶλλον ἐντύπωσις νεκροταφείου καὶ μουσείου πολεμικοῦ, κάτι τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ τὴν σκέψιν τοῦ ἐπισκέπτου, χωρὶς ὅμως νὰ τὸν συγκινῇ, χωρὶς νὰ λέγῃ τίποτε εἰς τὴν ψυχήν του. Οἱ Σουηδοὶ ἄλλως δὲν ἔχουν ἀνάγκην νὰ ζητοῦν συγκινήσεις εἰς τοὺς τάφους τῶν νεκρῶν των, ἔστω καὶ ὅταν οὗτοι εἶναι τῆς περιωπῆς μεγάλων βασιλέων καὶ ἡρώων των.

Τὸ μέλλον καὶ τὸ παρὸν τοὺς ἀπασχολεῖ πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὸ παρελθόν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν ζητοῦν καὶ δὲν ἔχουν νὰ διδαχθοῦν μεγάλα πράγματα, αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἀνοίγουν πρῶτοι νέους δρόμους διὰ τὴν πρόοδον καὶ βαδίζουν πρὸς τὸ φῶς μὲ βήματα εἰρηνικῶν κατακτητῶν.

Αὐτὰς τὰς σκέψεις ἔκαμνα, ὅταν μετὰ τὴν Ridarolm ἐπεσκέφθην τὸ κεντρικὸν γυμναστήριον τῆς Στοκόλμης, τὸ μέγα ἴδρυμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγένετο ἡ τελεία μεταρρύθμισις τῆς γυμναστικῆς, ἡ ὁποία κατέστησε τὴν Σουηδίαν διδάσκαλον τοῦ κόσμου ὅλου καὶ τοὺς Σουηδοὺς τὸν ὑγιέστερον καὶ ἀθλητικώτερον τῶν λαῶν.

Ἦτο μόλις ἐννέα ὧραι πρωϊναί, ὅταν ἐκρούομεν τὴν θύραν τοῦ μεγάρου τῆς γυμναστικῆς. Ὁ διευθυντὴς μᾶς ἐδέχθη ἀμέσως, μὲ τὰ πατριωτικά του φορέματα, μόλις τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ αὐτὸς ἐπανελθὼν ἀπὸ τὴν γυμναστικὴν περιοδείαν του ἀνὰ τὴν Σουηδίαν. Ὑπερύψηλος, ἀκμαῖος καὶ εὐθυμότατος γέρων, μ' ὅλον ὅτι εἶχε ταξειδεύσει ὅλην τὴν νύκτα, ὅμως μᾶς ὡδήγησε μόνος του εἰς ὅλον τὸ μέγαρον, ἀνερχόμενος καὶ κατερχόμενος εἰς κάθε διαμέρισμα, ἐξηγῶν, ἀναπτύσσων, ἑρμηνεύων τὸν σκοπὸν καὶ τὴν αἰτίαν κάθε ὀργάνου γυμναστικοῦ, κάθε μαθήματος, κάθε συστήματος.

Καὶ ὅταν εἴδαμεν ὅλα, καὶ ὅταν μᾶς ἐξήγησεν ἓν ἕκαστον χωριστὰ καὶ μᾶς μετέδωκε τὸν ἐνθουσιασμόν του καὶ τὴν πίστιν του πρὸς τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τοιαύτης γυμναστικῆς, τότε μᾶς ὡμίλησε διὰ τοὺς ἀγῶνάς μας καὶ διὰ τὸ μέλλον τοῦ τόπου μας ὑπὸ ἔποψιν ἀθλητικήν. Οἱ ἀγῶνες μας, μεθ' ὅλον τὸν θρίαμβον καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν Σουηδῶν μαθητῶν του, δὲν ἐφάνη νὰ τὸν εἴχαν ἐνθουσιάσει. Διέγνωσα ὅτι, ἐὰν ἡμεῖς δικαίως ἐθαυμάσαμεν τὴν Σουηδικὴν ὁμάδα, αὐτοὶ ὅμως κάθε ἄλλο παρὰ ἐνθουσιάσθησαν διὰ τὸν ἰδικόν μας ἀθλητισμόν. Καὶ δὲν ἐφαίνετο κἂν ὅτι εἶχε μεγάλας ἐλπίδας εἰς τὴν μελετωμένην ἵδρυσιν τοῦ γυμναστηρίου μας, τοῦ προικισμένου μὲ τὰς τριακοσίας χιλιάδας φρ. τοῦ ἐν Καΐρῳ ὁμογενοῦς κ. Ῥόστοβιτς.

Ἀλλὰ θὰ μᾶς δώσετε σεῖς, διδασκάλους, τοῦ παρετηρήσαμεν, ὥστε ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἐξησφαλισμένη.

Οἱ διδάσκαλοί μας θὰ ἀποτύχουν, διότι δὲν γνωρίζουν τὴν φυλήν σας μὲ τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά της, μοῦ ἀπήντησε. Ἔχετε τὸν ἐντελέστερον τῶν διδασκάλων τοῦ ἀθλητισμοῦ, τὸν Χρυσάφην, ὁ ὁποῖος ἐδῶ εἰργάσθη ὑπερανθρώπως, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ πολλοὺς καλοὺς ἰδικούς μας καὶ τὸν ὁποῖον μέχρι σήμερον ἐλάχιστα ἐχρησιμοποιήσατε. Ἐὰν ἡ Ἑλλὰς ἦτο διατεθειμένη νὰ ἐργασθῇ σοβαρῶς, ἤρκει ὁ Χρυσάφης καὶ μόνος διὰ νὰ θέσῃ τὰς βάσεις ἐργασίας ἐφαμίλλου πρὸς τὴν ἰδικήν μας. Αἱ ἑκατοντάδες χιλιάδες τῶν πλουσίων σας ἴσως σᾶς ἐξασφαλίσουν πολυτελῆ κέντρα ἀθλητισμοῦ, ὄχι ὅμως καὶ ἀθλητισμόν, ἐφ' ὅσον παραμελεῖτε τοὺς πολυτιμοτέρους παράγοντας αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ζητῆτε μεταξὺ ἡμῶν, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν ἰδικῶν σας.

Τὰ λόγια του ἦσαν εἰλικρινῆ, θετικά, σωστά, λόγια ἀνθρώπου γνωρίζοντος νὰ λέγῃ ὅ,τι σκέπτεται, καὶ ὁ ὁποῖος ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ τὴν γυμναστικὴν παράγοντα ἀκμῆς καὶ ἁρμονίου ἀναπτύξεως τῆς φυλῆς μας, ὅπως καὶ τῆς ἰδικῆς του. Καὶ προσέθεσεν ἀποχαιρετῶν μας: Δὲν ἦλθα δυστυχῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι δὲν δύναμαι νὰ ἀπομακρυνθῶ ἀπ' ἐδῶ. Ἐὰν ἠρχόμην, ἐὰν ἐνόμιζα ὅτι ἡ γνώμη μου θὰ ἐγίνετο ἀκουστή, θὰ ἔλεγα εἰς τοὺς διευθύνοντας τὴν γυμναστικὴν κίνησιν τῆς χώρας σας. Θέσατε τὸν Χρυσάφην ἐπὶ κεφαλῆς ὅλων τῶν σωματείων σας, ἀφήσατέ τον νὰ ἐργασθῇ, ὅπως εἰξεύρει, καὶ ἐντὸς μιᾶς τετραετίας, μὲ τὰ φυσικὰ τῆς φυλῆς σας πλεονεκτήματα, θὰ ἔχετε τὴν ἀθλητικωτέραν νεολαίαν τοῦ κόσμου.

Ὅταν ἔφυγα, ὅταν ἔμεινα μόνη, ἐσκέφθην πολὺ τὰ λόγια τοῦ θαλεροῦ ἐκείνου καὶ ρωμαλέου γέροντος, ὁ ὁποῖος ἔχει μορφώσει τοὺς πρώτους γυμναστὰς ὅλων τῶν πολιτισμένων κρατῶν, καὶ ὁ ὁποῖος θέτει τὸν ἰδικόν μας κ. Χρυσάφην τόσον ὑψηλὰ εἰς τὴν ἐκτίμησίν του. Καὶ ἔφθασα εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι, ἐνόσῳ ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀναζητεῖ τοὺς μέσα εἰς τοὺς κόλπους της εὑρισκομένους ἱκανοὺς καὶ δὲν ἐκμεταλεύεται τὴν ἀξίαν των, θὰ εἶναι καὶ θὰ μένῃ ὀπίσω, μεθ' ὅλας τὰς γενναίας δωρεὰς τῶν ὁμογενῶν μας καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἀντιγραφὰς τῶν ξένων προγραμμάτων εἰς κάθε κλάδον τῆς προόδου καὶ τῆς ἀναπτύξεως.

Τὸ Σκάνσεν. Ὁ Ζωολογικὸς Κῆπος.

Ἀπὸ τὸ μέγαρον τῆς γυμναστικῆς διηυθύνθημεν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν Ζωολογικὸν κῆπον, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται ἐκτὸς τῆς πόλεως, μέσα εἰς ἓν ἀπέραντον πάρκον, τοῦ ὁποίου τὰ ὅρια εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ ὁρισθοῦν. Ἡ φύσις ἐκεῖ δὲν ἔχει ὑποταχθῇ εἰς κανένα νόμον εὐρυθμίας καὶ σχεδίου, καὶ ἡ χλωρὶς ἐλευθέρα ἐντελῶς καὶ ἀνυπότακτος σκορπίζει ἀρώματα τοῦ βουνοῦ καὶ σκιὰς δροσερὰς πυκνοφυτευμένων δασῶν ἢ ἐκτάσεις λιμνῶν καὶ μεγάλων χλοοσπαρμένων πεδιάδων. Τὰ ζῷα εὑρίσκονται ἐλεύθερα σχεδὸν εἰς τὸ μεγάλον βασίλειόν των. Οὔτε κλωβοὶ ρυπαροὶ καὶ σκοτεινοί, οὔτε κιγκλίδες καὶ σίδηρα, οὔτε ὁ φρικτὸς καὶ ἀπάνθρωπος περιορισμὸς τῶν λεόντων καὶ τῶν ἄρκτων καὶ ὅλων τῶν ἀγρίων καὶ μὴ τετραπόδων. Ὁ χῶρος τοῦ πάρκου δὲν ἔχει μετρηθῆ ἐκεῖ μὲ τετραγωνικὰ μέτρα, ἀλλὰ μὲ χιλιόμετρα, εἰς τρόπον ὥστε εἶναι κατορθωτὸν ὁ καθεὶς νὰ ἀναπνέῃ ἐλεύθερα καὶ νὰ ἔχῃ διαμερίσματα ὑπαίθρια τόσον εὐρύχωρα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα νὰ μὴ λείπουν, οὔτε μικρὰ σπήλαια, οὔτε βραχίονες ποταμῶν, οὔτε βράχοι λίμναι καὶ ὁμοιώματα λόφων.

Συνοικισμοὶ λοιπὸν λεόντων καὶ λευκῶν ἄρκτων καὶ σκύλλων τῶν πόλεων καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν τετραπόδων τοῦ βορρᾶ καὶ ὄχι κλωβοὶ δεσμεύοντες τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἐπιφέροντες τὸν μαρασμὸν τῶν δυστυχῶν ζῴων.

Οἱ Σουηδοί, οἱ ὁποῖοι ἐνόησαν πρῶτοι, ὅτι ἡ ἐλευθέρα κίνησις καὶ ἡ φύσις εἶναι ἡ ζωή, δὲν ἐπέτρεψαν εἰς ἑαυτοὺς νὰ δεσμεύσουν τὴν ἐλευθερίαν καὶ αὐτῶν τῶν ζώων καὶ τῶν θηρίων ἀκόμη. Ἡ φύσις, ἡ ὁποία τὰ ἐφιλοξένησεν εἰς τοὺς κόλπους της, ἡ ὁποία τὰ ἀφῆκεν ἐλεύθερα εἰς τὸ ἄπειρον, νὰ παλαίουν καὶ αὐτὰ τὸν φοβερὸν τῆς ὑπάρξεως ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς ὅλους τοὺς νόμους της, διδάσκει τὸν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν των σεβασμόν. Διὰ τεχνητῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ὅμως καὶ πάλιν αὐτὴν τὴν φύσιν ἀντιγράφουν, ἐτέθησαν φραγμοὶ μεταξὺ τῶν ζώων καὶ τῶν ἐπισκεπτῶν των, εἰς τρόπον ὥστε οὔτε, αὐτὰ πάσχουν, οὔτε ἐκεῖνοι διατρέχουν κανένα κίνδυνον.

Ἀπὸ τὴν περιοχὴν των τὴν ἀπέραντον δὲν ἔλειψαν οὔτε αὐταὶ αἱ πρωτογενεῖς καλύβαι τῶν ἀγροτῶν τοῦ βορρᾶ, τῶν πρώτων συνοικιστῶν τῶν ὑπὸ τοὺς πόλους χωρῶν. Κατὰ μακρεινὰ διαστήματα ὑψώνονται ἀλλοῦ ξύλινοι καί ἀλλοῦ πλίνθινοι καλύβαι καὶ οἰκίσκοι, μὲ ἔπιπλα παλαιὰ καὶ σκεύη καὶ

κοσμήματα καὶ ἐνδύματα τῶν πρώτων συνοικιστῶν τῆς Σουηδίας. Οἱ Wikings, ἡ φοβερὰ αὐτὴ φυλὴ τῶν πειρατῶν ἁλιέων, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ ἐλήστευαν τὰς μεσημβρινωτέρας θαλάσσας ἤρχοντο νὰ ζητήσουν καταφύγιον εἰς τοὺς βράχους τῆς Νορβηγίας καὶ τὰς νήσους τῆς Σουηδίας, ἔχουν πολλὰ τὰ κοινὰ καὶ τὰ συγγενῆ μὲ τοὺς ἰδικούς μας Κύκλωπας καὶ μυθικοὺς ἥρωας. Ἡ Σκανδιναυϊκὴ παράδοσις τοὺς θέλει τόσον γίγαντας, ὥστε νὰ ἐγκαταλείπουν τὴν χώραν των, διότι δὲν εὕρισκον εἰς αὐτὴν ἵππους τόσον μεγάλους, ὥστε νὰ τοὺς φέρουν ἐπάνω των. Ἡ ζωὴ ἐκείνων, ὡς καὶ τῶν ἰδικῶν μας, ἐπερνοῦσεν εἰς συμπόσια καὶ γεύματα καὶ πάλην καὶ μάχας. Δι' αὐτὸ καὶ ὅταν ὁ μάγος βασιλεύς των Gulfi ἐρωτᾷ τὸν Θεὸν Ὀδὶν πῶς περνοῦν τὸν καιρόν των οἱ μαχηταὶ εἰς τὸν οὐρανόν, ὅταν δὲν ἀσχολοῦνται εἰς τὸ νὰ πίνουν. Ὁ μέγας θεὸς ἀπαντᾷ: Κάθε ἡμέραν ὁπλίζονται, ἐξέρχονται εἰς τὰς στοὰς τοῦ παραδείσου, ὅπου παλαίουν καὶ κυλίονται κατὰ γῆς καὶ ἔπειτα συμφιλιώνονται καὶ ἐπανέρχονται ἔφιπποι νὰ λάβουν μέρος εἰς τὰ συμπόσια τῶν θεῶν.

Οἱ ἥρωές των ἐν τούτοις δὲν εἶναι μόνον ἀνδρεῖοι, ἀλλὰ καὶ σοφοί. Καὶ ἡ ἐποποιία τῆς Edda τοῦ Soemund περιγράφει ἐκτενέστατα τὴν σοφίαν καὶ πολυμάθειαν τῶν Ἰστά, ὅπως ὀνομάζονται οἱ μεγάλοι ἄνδρες των. Εἶναι τόσον σοφοί, ὥστε καὶ οἱ θεοὶ αὐτοὶ ζηλεύουν τὴν σοφίαν των καὶ καταφεύγουν εἰς τὴν πανουργίαν διὰ νὰ ἀναδειχθοῦν ἀνώτεροί των.

Τὰ πρῶτα ἴχνη τῆς τέχνης των φαίνονται εἰς τὰ ἀγγεῖά των καὶ εἰς τὰ κοσμήματά των. Αὐτὰ ἀρχικῶς ἀπὸ κογχύλια τῆς θαλάσσης, γίνονται ἀργότερα ἀπὸ μέταλλα ἐπεξειργασμένα, ἀπὸ τοῦ σιδήρου μέχρι τοῦ χρυσοῦ, τὰ ὁποῖα εἴτε ὡς ζῶναι, εἴτε ὡς περιδέρκια, φαίνονται νὰ ἐχρησίμευαν εἰς τὸ νὰ στολίζουν σώματα ἰσχυρά. Τὰ περισσότερα τελειόνουν μὲ μίαν σειρὰν μικρῶν κουδουνιῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἦχος θὰ ἐσυντρόφευεν εἰς τὴν σιγὴν τῶν πάγων τοὺς ἥρωας αὐτοὺς τοῦ βορρᾶ, οἱ ὁποῖοι εἶχαν κατορθώσει νὰ ἐπικρατήσουν ὅλων τῶν γειτονικῶν των λαῶν.

Οἱ Σουηδικοὶ χοροί.

Οἱ Σουηδοὶ τρέφουν ἀληθινὴν λατρείαν πρὸς πᾶν ὅ,τι ἐνθυμίζει τὴν παλαιὰν δόξαν των, ὡς καὶ πρὸς πᾶσαν λαϊκὴν παράδοσίν των. Τὸ Σκάνσεν, ἐν ᾧ ὁ ζωολογικὸς κῆπός των ἀναπαριστᾶ διὰ τοῦτο τὴν ζωὴν πολλῶν Σουηδικῶν ἐπαρχιῶν, εἰς οἰκήματα κατοικημένα ἀπὸ οἰκογενείας, ἔχει συνοικισμὸν μικρὸν Λαπώνων, οἱ ὁποῖοι ζοῦν εἰς τὰς ἐντὸς τῆς γῆς παραδόξους τρώγλας των καὶ ὅλη ἡ ὑπηρεσία τῶν κέντρων τῆς ἐκεῖ διασκεδάσεως γίνεται ἀπὸ γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι φοροῦν διάφορα ἐθνικὰ ἐνδύματα τῶν ἐπαρχιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουν.

Κάθε βράδυ, ἀπὸ τὰς πέντε ἕως τὰς ἑπτά, χορεύονται εἰς μίαν μεγάλην αὐτοσχέδιον πλατεῖαν, πάντοτε ἐντὸς τοῦ Σκάνσεν, οἱ χοροὶ οἱ ἐθνικοὶ τῆς Σουηδίας. Εἰς τοὺς χοροὺς αὐτοὺς λαμβάνουν μέρος ὅλα τὰ κορίτσια καὶ οἱ νέοι τῶν ἐπαρχιῶν, οἱ παρεπιδημοῦντες εἰς τὴν Στοκόλμην, ὑποχρεωμένοι ὅμως νὰ φέρουν πάντοτε τὸ ἀνάλογον διὰ κάθε χορὸν ἐθνικὸν ἔνδυμα.

Οἱ χοροὶ αὐτοὶ εἶναι ὁλόκληρος ἐποποιία εἰς σχήματα καὶ χρώματα. Τὸ Σκάνσεν ὅλον ἐκτείνεται εἰς ὕψωμα. Μέσα δὲ εἰς τὸ πράσινον περιβάλλον, καὶ ὑπὸ τὸ γλυκὺ φῶς τοῦ ἡλίου, ὁ ὁποῖος κοκκινίζει πρὸς τὴν Δύσιν καὶ αἰωρεῖται ὡς χρυσῆ σφαῖρα γιγάντειος, χωρὶς νὰ δύῃ, εἰμὴ ἀργὰ πολὺ πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, τὸ θέαμα τῆς νεότητος αὐτῆς, ἡ ὁποία εὐθυμεῖ καὶ διασκεδάζει εἶναι ἡ τελειοτέρα εἰκὼν τῆς ἀληθοῦς χαρᾶς. Τὰ ἐνδύματά των, εἰς τὰ ὁποῖα συνδυάζονται ἁρμονικὰ τὰ πλέον ζωηρὰ καὶ ἀντίθετα χρώματα μέσα εἰς τὰς διαφόρους κινήσεις καὶ τὰ σχήματα τοῦ χοροῦ, ὁ ὁποῖος συνοδεύεται ἀπὸ ἓν εἶδος παντομίμας, ἀποτελοῦν τὸ πλέον ὡραῖον καὶ γραφικὸν θέαμα. Οἱ Σουηδικοὶ χοροὶ εἶναι μία ἀναπαράστασις τῆς ζωῆς των, παρμένη ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς καλοὺς χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους τὰ αἰσθήματα ἔπαιζαν μεγάλο μέρος καὶ οἱ ἥρωες δὲν ἀπηξίουν νὰ ἔχουν καρδιὰν καὶ νὰ γίνωνται ταπεινοὶ καὶ ἥμεροι 'σὰν ἀρνάκια πρὸ τῆς μικρᾶς Δαλεκαρλινῆς, μὲ τὰ 'μάτια τὰ ὡραῖα ὡς μυόσωτα, καὶ τὰ μαλλιὰ τὰ χρυσᾶ 'σὰν τας ξανθὰς τοῦ ἡλίου ἀνατολάς.

Εἰς τὸν χορὸν λοιπὸν γίνονται εἰς σχήματα καὶ κινήσεις ὡραῖαι ἐξομολογήσεις ἀγάπης καὶ ἀφηγήσεις περίπλοκοι τῆς αἰωνίας ἱστορίας τῆς καρδιᾶς, ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν λείπουν οἱ σκληροὶ χωρισμοί, ἡ ἀνὰ τὰς παγωμένας ἐρήμους περιπλάνησις, ἡ πάλη μὲ τὰ θηρία τῶν πόλων καὶ μὲ τοὺς πειρατὰς τῶν βορείων θαλασσῶν, τὰ ἄθλα τῶν ἀηττήτων ἡρώων, ἡ νίκη καὶ ἡ θριαμβευτικὴ ἐπάνοδος. Οἱ ξένοι, οἱ παρεπιδημοῦντες τὸ θέρος εἰς τὴν Σουηδίαν, οἱ γονεῖς τῶν κοριτσιῶν καὶ τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουν μέρος εἰς τοὺς χορούς, οἱ ἐπαρχιῶται, οἱ τρελλαινόμενοι διὰ τὸ εἶδος τῶν θεαμάτων αὐτῶν ἀποτελοῦν τὸν συνήθη κύκλον τῶν θεατῶν, οἱ ὁποῖοι, ἐνῶ διασκεδάζουν, μανθάνουν συγχρόνως ὀλίγην ἱστορίαν καὶ ὀλίγην μυθολογίαν τοῦ τόπου των, μανθάνουν ἰδίᾳ νὰ ἀγαποῦν καὶ νὰ θαυμάζουν τὸ ἰδικόν των παρελθὸν καὶ νὰ ἀποφεύγουν τὰ αἰσχρὰ καὶ ἄσεμνα θεάματα τῶν caffé chantants, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν παντοῦ ἀλλοῦ τὰς συνήθεις διασκεδάσεις τῆς νεολαίας.

Ὅταν ὁ χορὸς ἐτελείωσε καὶ τὰ κοριτσάκια καὶ οἱ ἔφηβοι μὲ τὰς γραφικὰς ἐνδυμασίας ἐσκορπίζοντο ἀνὰ τοὺς κύκλους τῶν θεατῶν, ἡ ξεναγός μας μᾶς ὡδήγησεν εἰς ἕνα ξύλινον πύργον, ὁ ὁποῖος διέγραφε τὸν μελανὸν ὄγκον του εἰς τὸ ὕψωμα τοῦ πλησιεστέρου λόφου. Ἀπ' ἐκεῖ τὸ θέαμα τῆς Στοκόλμης κάτω, μεταξὺ τῆς λίμνης καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ μὲ τὰ νησιά τὰ σκορπισμένα, ὡς ἀνθοδέσμας κάθε σχήματος, ἦτο μοναδικόν. Τὰ βαποράκια, τὰ λευκά, φωταγωγημένα καὶ διασταυρούμενα ἀνάμεσα εἰς τὰς ἀσημένιας ταινίας τοῦ νεροῦ, ἐφαίνοντο 'σὰν τεράστιοι κύκνοι καὶ φανταστικὰ ἐντελῶς πτηνά, τὰ ὁποῖα ἔπλεαν εἰς τὴν θάλασσαν. Αἱ στέγαι τῶν οἰκιῶν τῶν νησιῶν, ἀλλοῦ κατακόκκιναι καὶ ἀλλοῦ λευκαί, ὡμοίαζαν πελώριες μαργαρίτες καὶ παπαροῦνες, σκορπισμένες μέσα εἰς τὸ πράσινον, ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς θαλάσσης ὑψοῦτο εἰς ἀμφιθέατρον ἡ παλαιὰ πόλις μὲ τοὺς φωτισμένους πύργους καὶ τὰ κωδωνοστάσιά της καὶ μὲ διπλῆν ἅλυσσιν φώτων ἠλεκτρικῶν κάτω, πρὸς ὅλην τὴν φεστονωτὴν σειρὰν τῆς παραλίας.

Ὅλην αὐτὴν τὴν μεγαλοπρεπῆ τῆς φύσεως πολυτέλειαν ἐστέγαζεν ἐπάνω ἕνας οὐρανὸς διαυγής, ὡραῖος, ἐναλλάσσων χρώματα ὀπάλινα, σκορπίζων μέσα εἰς τὴν θάλασσαν πέτκλα ρόδων καὶ ἴων καὶ ἐφώτιζε μεγαλοπρεπῶς ἕνας ἥλιος κατακόκκινος, τεράστιος, ὁ ὁποῖος ἐκρέματο εἰς μίαν ἄκραν τοῦ ὁρίζοντος, μεταξὺ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης.

Οὐδέποτε εἶχα φαντασθῆ ὅτι εἰς τὰς χώρας τοῦ βορρᾶ θὰ ἀπήντων τοιοῦτο θέαμα φύσεως, πλουσίας εἰς βλάστησιν καὶ εἰς χρώματα καὶ εἰς διαύγειαν αἰθέρος καὶ εἰς ἡρεμίαν θαλασσῶν καὶ εἰς ποίησιν γραμμῶν. Καὶ ὅσον ὁ ἥλιος ἐχαμήλωνεν, ἡ σκηνογραφία μετεβάλλετο καὶ οἱ τεχνητοὶ φωτισμοὶ ἀπέναντι ἐλάμβαναν λάμψεις τεραστίων διαμαντιῶν καὶ ρουμπινιῶν, τὰ ὁποῖα ἔζωναν τὴν πόλιν καὶ ἐστόλιζαν τὰς γραμμάς της μὲ πλοῦτον καὶ πολυτέλειαν μυθικήν.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΧΑΪΝΕ - ΑΛΦΡΕΔΟΣ DE MUSSET

Β'.

Ἡ ὀλεθρία λέξις ἐλέχθη καὶ αὐτὴ εἶνε ἐκείνη ἡ ὁποία δίδει μεγάλην σημασίαν εἰς τοὺς δύο ποιητὰς καὶ τὸ ἔργον των. Ἐὰν τὸ γνωρίζουν ἢ ὄχι, δὲν φαίνεται, οἱ καρποὶ ὅμως τοῦ ἔργου του εἶνε ἐποχῆς, κριτικῆς ἀδυσωπήτου, σκέψεως μεθοδικῆς, ἀναλύσεως λυσσαλαίας καὶ φοβισμένης, τῆς Ἐπιστήμης, τέλος.

—Ἀνατόμος καὶ ψυχολόγος, λέγει ὁ Sainte Beuve μετὰ τὴν κυρίαν Bobary, σᾶς ἐπανευρίσκω παντοῦ!

Ἐννοοῦσε διὰ τῶν λέξεων αὐτῶν, ὄχι ὅτι ὅλοι οἱ συγγραφεῖς τῆς γεννεᾶς αὐτῆς εἶχον κάμει ἰατρικὰς σπουδάς, ἀλλ' ὅτι ὅλοι ἢ σχεδὸν ὅλοι ἤρχισαν τὴν ζωὴν καὶ τὴν περιγραφήν της μὲ τοιαύτας διαθέσεις πνεύματος, τὰς ὁποίας προϋποθέτει ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη, μὲ τὴν δίψαν αὐτὴν καθὼς λέγει ὁ Πenbhas «νὰ ἴδουν καθαρὰ εἰς τὴν αἰτίαν» ἡ ὁποία ἀφεύκτως κάμνει τὸν ἄνθρωπον πνευματικὸν εἰκονοκλάστην. Ἐὰν ὁ εἰκονοκλάστης αὐτὸς ἐφύλαξε συγχρόνως τὴν ζωηρὰν πίστιν, ἐὰν δὲν δύναται νὰ κρατηθῇ νὰ λατρεύσῃ τὸ εἴδωλον, ἐνῷ τὸ σπᾷ, ν'ἀγαπᾷ φρενητιωδῶς ὅ,τι ἀναλύει μὲ ἀγριότητα, ἐὰν ὅλαι αἱ παραφοραὶ τῆς ἐπιθυμίας καὶ τῆς ἀγάπης ἑνοῦνται ἐντός του μὲ ὅλην τὴν διαύγειαν τῆς ἀπογητεύσεως, — ὁποία ἀθλιότης! Ὁποία ἀνωμαλία! Εἶνε ὁ καθημερινὸς κλῆρος τοῦ νέου ἀνθρώπου· ἐν τούτοις, τοιαύτη ὑπῆρξε καὶ ἡ τύχη τοῦ Musset καὶ τοῦ Χάϊνε, μὲ διαφορὰν τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ σημειώσωμεν, διὰ νὰ ὁρίσωμεν καλῶς τὴν πρωτοτυπίαν τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὸν ἕνα καὶ εἰς τὸν ἄλλον.

III

Ἀπὸ τὸ διπλοῦν αὐτὸ ἐγώ, ὁ Musset ὑποφέρει, καὶ ἐπαναστατεῖ ἐναντίον του. Ὁ Χάϊνε ὑποφέρει ἀλλ' ἀρέσκεται εἰς αὐτό. Δύναταί τις ν' ἀναφέρῃ κατὰ ἑκατοντάδες τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ συγγραφεὺς τοῦ Rolla διηγεῖται, ἀπηλπισμένος, τὴν κακὴν ἀνατροφήν του ἡ ὁποία ἀπογοήτευσε τὸν ἔρωτα ἐντός του, ἐκ τῶν προτέρων. Εἶνε παιδίον χαλασμένο, τὸ ὁποῖον κλαίει τὴν τύχην του. Ἐπιθυμεῖ νὰ ἦτο ἀκόμη ἐκεῖνος τῆς ἄλλοτε, ὁ Δὸν Ζουὰν τῶν εἴκοσι χρόνων, τὸν ὁποῖον ἐπικαλεῖται:

Εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ζωῆς του ἡ καρδιά του ἦτον γεμάτη ἐλπίδα. Ἀγαπῶν καὶ ἀγαπώμενος ἀπὸ ὅλους, ἀνθισμένος σὰν λουλοῦδι. Τόσο ἄδολος καὶ τόσο δροσερός, ὥστε ὁ ἄγγελος τῆς ἀθωότητος θὰ φιλοῦσε στὸ μέτωπό του τῆς καρδιᾶς του τὴν ὡραιότητα.

Τωόντι, φαντάζεταί τις ὅτι οἱ στίχοι οὗτοι ἠδύναντο ν' ἀποδοθοῦν εἰς τὸν Musset· ἐλευθερόφρων καθὼς ἦτο, πρὸ μιᾶς ἡμέρας, πρὸ μιᾶς ὥρας, πρὸ ἑνὸς λεπτοῦ. Εἰς τὸν Ἐρρῖκον Χάϊνε ποτέ. Εἰς τὸν ἔγγονον αὐτὸν τοῦ Cohelet δὲν εἶχε νὰ μαρόνῃ τίποτε ἡ πεῖρα. Ἡ αἰσθηματικὴ ἐξέλιξις, ἡ ὁποία θέλει κάθε ἐνθουσιασμὸς ν' ἀκολουθῆται ἀπὸ ἐμπαιγμόν, κάθε λύπη ἀπὸ σαρκασμόν, τὸν εὐχαριστεῖ ἐνῷ τὸν βασανίζει. Εὑρίσκει εἰς αὐτὴν τὴν ἐκπλήρωσιν κληρονομικοτήτων, ἀντικειμένων εἰς τὴν γενεάν του, τὴν πλέον ἰδεολόγον καὶ τὴν πλέον θετικήν, τὴν μᾶλλον ἀπογοητευμένην καὶ τὴν μᾶλλον ἐνθουσιώδη τῆς ἱστορίας. Δὲν ἔχει ἀνάγκην, ὅπως ὁ Musset, νὰ «βυθισθῇ εἰς τὸν βορβορώδη ποταμὸν» διὰ νὰ αἰσθανθῇ ἐνώπιον ὅλων τῶν πραγμάτων τὴν αἴσθησιν αὐτὴν τῆς στάκτης εἰς τὴν καρδιὰ τοῦ καρποῦ, ἡ ὁποία τὸν κάμνει νὰ ἐπαναλαμβάνῃ εἰς τὸν Ἐκκλησιαστήν, ὅτι ὅλα εἶνε ματαιότης. Ἀλλ' ἡ θερμὴ ζέσις τοῦ Ἄσματος τῶν Ἀσμάτων δὲν ῥέει ὀλιγώτερον εἰς τὰς φλέβας του, καὶ ἀκριβῶς ἡ αἰωνία πατρίδα ὅπου αἱ μεταναστεύσεις τῆς οἰκογενείας τὸν ἔκαμον νὰ γεννηθῇ, ἦτο ὡς νὰ εἶχε κατασκευασθῆ κατ' εὐχήν, διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τὰς ἀντιθετικὰς αὐτὰς κλίσεις μὲ τὸν ἑαυτόν του. Ἡ Γερμανία ἦτο συγχρόνως ἡ ἐπίλεκτος χώρα τοῦ κριτικοῦ πνεύματος καὶ τῶν παραδόσεων. Εἰς καμμίαν ἄλλην χώραν δὲν συνετελέσθη ἐργασία μᾶλλον συστηματικὴ ἀπὸ τὴν τῶν Πωεπιστημίων της. Εἰς καμμίαν ἄλλην δὲν ἤνθησαν περισσότεραι ἁπλαῖ πίστεις. Ὁ Ἐρρῖκος Χάϊνε ἔμεινε μέχρι τέλους ὁ μαθητὴς τῶν ὀγθῶν τοῦ Ρῆνος, ὁ ὁποῖος μαζεύει μικρὰ γαλάζια λουλούδια ἐξερχόμενος ἀπὸ ἕνα μάθημα τοῦ μηδενιστοῦ Kant. Ὅλον τὸ θέλγητρον, ὅλον τὸ μυστήριον τοῦ γερμανικοῦ ὀνείρου, πῶς τὸ ἠννόησε, πῶς τὸ ἠσθάνθη! Δὲν περιγράφει, παρὰ σεληνοφώτιστες νύκτες ὅπου ψάλλουν ἀηδόνια, μεγάλους κήπους μυρισμένους, καὶ τοὺς ὁποίους φυλάττουν χίμεραι μὲ κεφαλὴν γυναικὸς καὶ σῶμα λέοντος, ἀρχαίας πόλεις θαμμένας εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, φανταστικὰς παραλίας ὅπου νηρηΐδες μὲ λεπτὰ δόντια σὰν τὰ κόκκαλα τοῦ ψαριοῦ, χορεύουν μὲ νεράϊδες, μὲ φορέματα ἀπὸ ἀφρὸν τῶν κυμάτων, βράχους κρεμασμένους ἀπὸ πάνω ἀπὸ ποταμούς, ὅπου μάγισσες κτενίζουν τὰ χρυσᾶ μαλλιά τους μὲ χρυσᾶ κτένια. Ἡ μαγεία τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν παρουσιάζει τὰς δυσειδαιμονίας της, στολισμένας μὲ ἀνατολικὴν λαμπρότητα, ὅπου ἀνευρίσκεται κάποια βιβλικὴ ἀπόχρωσις. Οἱ θεοὶ τῆς εἰδωλολατρείας παρουσιάζονται εἰς τὴν ἑορτὴν αὐτήν. Ὁ Χάϊνε μεθᾷ μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν ποίησιν, πιστεύει εἰς αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὅπου τὴν ἐπικαλεῖται. Τὴν προσφέρει ὡς θυμίαμα εἰς τοὺς πόδας ἐκείνης ὅπου ἀγαπᾷ. Εἶνε ὁ ἔρως του μὲ τὰς χαράς του, τὰς λύπας του, τὰς ἐλπίδας του, τὰς ὁποίας ἐνσαρκόνει εἰς τὰ σύμβολα αὐτά, καὶ αἴφνης τὸ ἄλλο ἥμισυ τῆς παραδόξου αὐτῆς ψυχῆς, ψυχὴ ἄρρωστη, ἡ

ὁποία γελᾷ μὲ τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀγγέλους, ψυχὴ κατηραμένη καὶ καταδικασμένη». Ἐμφανίζεται μὲ τὴν σειράν της. Τὸ μυθικὸν ποίημα τελειώνει εἰς βωμολοχίαν. Μᾶς παρουσιάζει τὴν δέσποιναν τοῦ Venusberg νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν κουζίνα διὰ νὰ ἑτοιμάσῃ μίαν σοῦπαν εἰς τὸν ἱππότην Ταγχάουζερ. Ὀνομάζει τὴν Ἀμφιτρίτην «θείαν γυναῖκα τοῦ δρόμου»· συγχρίνει τὸν ἥλιο μὲ ἕνα «κόκκινο πρόσωπον μεθύσου» καὶ ἰδίως τέρπεται νὰ ὑβρίζῃ τὴν πολυκαπνημένην ἐκείνην, διὰ τὴν ὁποίαν ἤθελε πρὸ ὀλίγου νὰ κόψῃ, διὰ νὰ τῆς κάμῃ ἕνα φόρεμα, ἕνα θυμάσιο κομμάτι ἀπὸ τὸ γκλάζιο μεταξωτό, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὸν θόλον τοῦ οὐρανοῦ». Προσθέτει:

«Ἄχ! ἂν τοὐλάχιστον εἶχε καρδιά, τί ὡραῖο σοννέτο θὰ ἔκανα στὴν καρδιά της».

Λέγει ἐμπαικτικῶς!

«Ἀνέβηκα εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους καὶ ἔγεινα αἰσθηματίας.—Ἐὰν ἤμουν κανναρίνι, θὰ πετοῦσα στὴν καρδιά σου, διότι μοῦ τὸ εἶπαν, μικροῦλά μου, ἀγαπᾷς τὰ κανναρίνια καὶ σ' εὐχαριστεῖ ἡ φλυαρία τους....»

Εἰς τὴν παραφορὰν τοῦ ἐξευτελισμοῦ γίνεται χυδαῖος. Διαβάσετε τὸ φρικτὸν ἔργον του, τὸ ἐπιγραφόμενον *Γηραιὸν Ρόδον*, εἰς τὸ ὁποῖον δυσφημεῖ ἐκ τῶν προτέρων τὸ γῆρας τῆς καλλονῆς αὐτῆς διὰ τὴν ὁποίαν ἦτο τρελλός: «Τώρα ὅπου ἐμαράθηκε..., ἐὰν ἕνα ἀγκάθι μὲ ἀγγιλώσῃ θὰ εἶνε εἰς τὸ σαγόνι τῆς ὡραίας. Ἡ τρίχες, αἱ ὁποῖαι στολίζουν τὶς ἐλληὲς τοῦ σαγονιοῦ αὐτοῦ εἶνε ἀληθινὰ πολὺ σκληραί: πήγαινε σὲ μοναστῆρι, ἀγκαπητὸ παιδί, ἢ τοὐλάχιστον πήγαινε νὰ σὲ ξυρίσουν».

Εἶνε ὁ ἴδιος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου εὕρισκε διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὸν ἔρωτά του, στίχους ὅπως αὐτόν;

«Ἡ νέα ἦτο κοντὰ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ δειλὴ ἀνεστέναζε. Ἡ δύσις τοῦ ἡλίου τὴν συγκινοῦσε τόσον πολύ.—Εἰς τὴν ἀγρίαν θάλασσα τὸ ταχὺ καράβι μου ταξειδεύει ὁρμητικὰ μὲ τὰ μικρὰ πανιά του. —*Ξεύρεις πόσον εἶμαι λυπημένος, πόσον σὲ ἀγαπῶ καὶ ὅμως μὲ πληγόνεις σκληρά:* Ἡ καρδιά σου εἶνε δολία ὅπως ὁ ἄνεμος, καὶ πετᾷ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Μὲ τὰ μαῦρα πανιά του τὸ καράβι μου ταξειδεύει ταχέως εἰς τὴν ἄγρια θάλασσα.

IV.

... Ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς ποιητάς, ποῖος εἶνε ἀνώτερος; Ματαία ἐρώτησις. Ἐὰν ὁ Musset δὲν ἔχῃ τὸν πλοῦτον τῆς φαντασίας τοῦ Χάϊνε, ἔχει ὅμως τόσα ἄλλα θέλγητρα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει ἐκεῖνος. Ἂς τοὺς ἑνώσωμεν, χωρὶς νὰ προτιμῶμεν τὸν ἕνα τοῦ ἄλλου, εἰς ἕνα κοινὸν θαυμασμόν, εἰς τὸ ἄπειρον αὐτὸ ὅπου φαίνεται ὅτι μία μυστηριώδης μοῖρα ἠθέλησε νὰ ἑνώσῃ τὰ ὀνόματά των ἀκόμη μίαν φορά, καὶ ἂς σεβασθῶμεν αὐτούς, παρὰ τὰ λάθη των, ὡς μάρτυρας δύο ἐνστίκτων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς πολὺ ἐπιφόβων, ἀλλὰ πολὺ εὐγενῶν: Τὴν περιπαθῆ αἰσθηματικότητα καὶ τὴν ἀνάγκην νὰ μὴν αἰσθάνωνται τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν ἀλήθειαν.

(Poul Bursget).

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΣΚΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΡΟ

Αὔριον, εἶπον καθ' ἑαυτόν, δὲν θὰ ἐπανέλθω.

Ἀλλὰ τὴν ἑπομένην ἐλυπήθηκα φοβερὰ ν' ἀφήσω μισοτελειωμένον τὸ ἔργον μου, ἔπρεπε νὰ τὸ τελειώσω, νὰ συλλάβω τὴν φωτεινὴν αὐτὴν ἀκτῖνα τῆς Βενετίας, τὴν ὁποίαν ἔπειτα θὰ αἰσθάνομαι τόσην εὐτυχίαν νὰ ἐπανευρίσκω ἀνάμεσα εἰς τὴν ὁμίχλην τοῦ Λονδίνου.

Οὕτω ἀφοῦ ἡτύχασα τοὺς δισταγμούς μου καὶ τὴν πληρωθεῖσαν ματαιότητά μου, ἐπέστρεψα εἰς τὸ Παλάτι, τὸ ὁποῖον μειδιοῦσε εἰς τὸν λαμπρὸν ἥλιον, ὡς διὰ νὰ μὲ ὑποδεχθῇ. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὸ ἐννοοῦσα καλλίτερα, ἔβλεπα χίλιες θελκτικὲς λεπτομέρειες, καὶ τὸ πινέλο μου ἔτρεχε ἐπάνω εἰς τὴν εἰκόνα μὲ κάποιαν θωπείαν.

Ἡ ὀπτασία δὲν ἐφάνη. Ἡ ἐργασία μου προχωροῦσε, ἀκόμη μίαν ἡμέραν καὶ θὰ ἐτελείωνε. Τότε ἴσως *ἐκείνη* θὰ παρατηροῦσε τὴν ἀπουσίαν μου. Τόσον ἐπιθυμοῦσα νὰ διεγείρω τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἐρημίτιδος αὐτῆς!

Α! ἐσκεπτόμην μήπως ἡ Βενετία θὰ μὲ ἐμάγευε; Μήπως θὰ ἐγινόμουν νευρικός, αἰσθηματίας, ὁ ὁποῖος ἀποθνήσκει, διότι τοῦ λείπει ἀνθρώπινος συμπάθεια, τὴν ὁποίαν εἶχον τόσον καλὰ συνηθίσει νὰ περιφρονῶ;

Ὄχι, ἔπρεπε ν' ἀποφύγω τὰς ὀνειροπολήσεις αὐτάς, θὰ ἐγίνοντο περισσότερον ἐπίφοβοι ἐὰν δὲν τὰς ἐπιθυμοῦσα. Θὰ ὑπάγω εἰς τὸ San-Moise, θὰ παρατηρῶ τοὺς εὐθύμους θαμῶνάς του νὰ τρώγουν μὲ τόσην ὄρεξιν τὰ μακαρόνια των, καὶ νὰ ἀκούω τὰ παράπονα τῶν ἄλλων.

Μέσα εἰς τὴν μεγάλην δροσερὰν αἴθουσαν, παρετήρησα τὸν σύντροφόν μου τοῦ ταξειδίου, καθισμένον ἐμπρὸς εἰς ἕνα τραπέζι, γεμάτο ἀπὸ διάφορα φαγητά, τὰ ὁποῖα ἐδοκίμαζε τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο μέ μορφασμούς, ἐνῷ ὁ ὑπηρέτης τὸν παρετήρει μὲ ἀγωνίαν, περιμένων νὰ φανῇ εἰς τὸ πρόσωπόν του κάποιον σημεῖον εὐχαριστήσεως. Ἤμουν ἕτοιμος δι' ὅλας τὰς μεταλλαγὰς τῆς ζωῆς, ἐκτὸς ν' ἀρχίσω συνομιλίαν μὲ τὸν Weston, δι' αὐτὸ ἔφυγα ἀμέσως πρὶν μὲ παρατηρήσει κάνείς

Εἶχον ἀνάγκην ν' ἀποφύγω τοὺς συμπατριώτας μου καὶ δι' αὐτὸ ἤρχισα νὰ περιπατῶ τυχαίως διὰ μέσου τῶν δρομίσκων μὲ τὴν καρδιὰ πλέον εὐχαριστημένην. Ὡραῖες μελαχροινὲς νέες ἐκτένιζον τὰ μακριὰ μαῦρα μαλλιάτους ἐνῷ συνομιλοῦσαν μὲ τὴν ἀντικρινὴν γειτόνισαν. Εἰς τὴν εἴσοδον σκοτεινοῦ δρόμου, καθισμένες εἰς χαμηλὰ καθίσματα, νέες μητέρες, ὡραῖες ὅπως ἡ Παναγίες τοῦ Ραφαὴλ, καὶ περιτρυγιρισμένες ἀπὸ πολλὰ μικρὰ μισόγυμνα, ἐφαίνοντο εὐχαριστημένες. Εἶχα ἀγοράσει εἰς τὸν δρόμον ἕνα μεγάλο μπουκέτο γαρύφαλα κόκκινα· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἕνα παιδάκι μὲ τὸ χέρι ἁπλωμένομοῦ ἔλεγε μὲ ἐμπιστοσύνην.

— Κύριε ἕνα ἄνθος.

Ἔτρεχε νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὴν μητέρα του, ἡ ὁποία τὸ ἐμάλωνε κατὰ καθῆκον, ἐστόλιζεν ὅμως μὲ τὸ κόκκινο λουλοῦδι τὰ μσλλιά της, μ' ἕνα μειδίαμα κ' ἕνα χαριτωμένο κίνημα πρὸς τὸ μέρος μου. Ἡ ἔσκυβε καὶ ἐχάϊδευε μὲ τὰ δροσερὰ πέταλα τὸ πρόσωπον τοῦ μικροῦ ὅπου ἐκρατοῦσε εἰς τὰ γόνατά της.

Γρηὲς ἐπέστρεφαν μὲ τὸ φαγητόν τους μέσα εἰς λερομένα μαντήλια. Ἀλλοῦ κάτω ἀπὸ τὸ φῶς μιᾶς λάμπας ὅπου ἐκάθηντο γοντολιέριδες καὶ ἔτρωγον καὶ συζητοῦσαν πολιτικά. Ὅλα αὐτὰ ἦσαν τόσον ἁπλᾶ, βεβαίως ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον ἦσαν χίμαιραι: ἡ παροῦσα ἡμέρα μόνη, μὲ τὸν γαλάζιο οὐρανό της καὶ τὸν ὡραῖο ἥλιο της, ὑπῆρχε δι' αὐτοὺς καὶ δὲν ἠσθάνοντο διόλου τὴν πτώχειαν των.

Περπατοῦσα ἀρκετὴν ὥραν χωρὶς νὰ αἰσθανθῶ ὅτι ἐπερπατοῦσα φοβερά: τώρα ὅπου ἡ θέα τῆς πρωτογενοῦς αὐτῆς ζωῆς ἡσύχασεν ἐντός μου ἄλλου εἴδους πεῖναν, ὅλες αὐτὲς ἡ ὀρεκτικὲς μυρωδιὲς τοῦ φαγητοῦ ἤρχισαν νὰ ἐξυπνοῦν τὴν ὄρεξίν μου, ἡ ὁποία εἶχε γίνει μεγαλειτέρα ἕνεκα τοῦ μακροῦ δρόμου καὶ τῶν πολλῶν ὡρῶν τῆς νηστείας.

ΜΙΑ ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΓΟΛΓΟΘΑ

Τὰ αἴτια τοῦ θριάμβου τῆς Κυρίας μὲ τὰς Καμελίας.

Τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ υἱοῦ ἐγράφη ἐν ἀρχῇ ὡς δρᾶμα ἕνεκα ἐπειγούσης χρηματικῆς ἀνάγκης. Ἦτο τὸ πρῶτον ἔργον τοῦ συγγραφέως καὶ ἐπερατώθη ἐντὸς ὀκτὼ μόνον ἡμερῶν. Καὶ ὅμως τὸ δρᾶμα τοῦτο κατέκτησεν ἅπαντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. Οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι ἀνεγνώρισαν τὸ κράτος τῶν ἰδεῶν του καὶ διὰ τῆς καλλιτεχνικῆς των συμμετοχῆς καὶ ἐπιτυχίας ἐπηύξησαν τὸν θρίαμβόν του.

Ὁ μέγας τῆς Ἰταλίας μουσουργὸς Βέρδης ἐτόνισεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἀθάνατον Τραβιάταν του, καὶ ἡ διάσημος ὑψίφωνος Ἀδελίνη Πάττη εἰς τὴν Τραβιάτα εὑρῆκε τὴν δύναμιν νὰ παρατείνῃ τοὺς λαρυγγισμούς της πέραν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄσματος τῆς ἀηδόνος.

Ἡ πρώτη τῶν τραγῳδῶν Σάρρα Βερνὰρ ἐν τῇ ὑποδύσει τῆς Κυρίας μὲ τὰς Καμελίας ἀποκτᾷ τὸ ἐλιξίριον τῆς νεότητος καὶ φαίνεται κατὰ τριάκοντα ἔτη νεωτέρα. Θεωρεῖται ἡ πεσοῦσα γυνὴ ὡς ἡ μάστιξ τῆς κοινωνίας, ἡ καταστροφὴ τῆς ὑγείας καὶ περιουσίας τῶν ἀνδρῶν, ἡ πηγὴ τῶν βασάνων τῶν ὑπάνδρων γυναικῶν, τὸ κώλυμα τοῦ γάμου τῶν τιμίων κοριτσιῶν, ἄξιον ἀγχόνης τέλος τὸ ἄνευ καρδίας τοῦτο πλάσμα, μὲ τὸ πλάνον μειδίαμα εἰς τὰ χείλη καὶ τὰ ὕπουλα δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς! Ἀλλ' ἀπλήστως ἀναγινώσκεται παρὰ πάντων ἡ μυθιστορία τῆς Μαργαρίτας Γωτιέρου, καὶ γονεῖς ὁδηγοῦν τοὺς υἱούς καὶ τὰς θυγατέρας των εἰς τὰς παραστάσεις τοῦ δράματος καὶ τοῦ μελοδράματος αὐτοῦ. Ζῶμεν εἰς τὸν ψυχρὸν αἰῶνα τοῦ θετικισμοῦ, καθ' ὃν καταπατῶνται οἰκτρῶς πρὸ τοῦ συμφέροντος τὰ ἱερώτερα τῶν αἰσθημάτων· ἡ ὑπὲρ ἄλλου θυσία θεωρεῖται ὥς τι μυθικὸν ἢ ὡς ἔργον παραφροσύνης! Ἐν τούτοις πρὸ τῶν στόνων καὶ τῆς αὐτοθυσίας τῆς Μαργαρίτας ῥέει μυστηριῶδες δάκρυ καὶ ἐκ τῶν βλεφάρων τῆς σκληροτέρας καρδίας!

Διότι ὅπου δὲν ἀντίκειται τὸ συμφέρον, ἐκεῖ ἀναλάμπει ὁ ἔμφυτος παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ θαυμασμὸς τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὡραίου, τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ χαρακτῆρος. Ἐκ τῆς ἱστορίας δὲ τῆς Μαργαρίτας, οὐ μόνον οὐδενὸς τὰ ἀτομικὰ συμφέροντα βλάπτονται, ἀλλὰ περιέργως καὶ ἐξυπηρετοῦνται ἀντίθετα γενικὰ τοιαῦτα. Αἱ μὲν ἄθλιαι γυναῖκες, αἱ ἐξ ἀνάγκης ἢ ἐξ ἀπιστίας μνηστήρων ἐξοκείλασαι κόραι, εὑρίσκουν ἐν αὐτῇ τὸν θερμότερον ὑπὲρ αὐτῶν συνήγορον· αἱ

Εἰς τὸ μικρὸν ξενοδοχεῖον, μία συντροφιὰ ἀνδρῶν ἔτρωγε ἀκόμη· ἠρκέσθησαν νὰ κυττάξουν μιὰν στιγμὴν ὅτι μιὰ σκιὰ ἐσκίασε τὴν πόρταν. Τὸ δωμάτιον ἦτο καθαρόν, παρὰ τὸ σύνηθες, οἱ τοῖχοι βαμμένοι γαλάζιοι, ἦσαν στολισμένοι μὲ χρωματολιθογραφίες τοῦ Οὐμβέρτου καὶ τῆς Βασιλίσσης· ἀκόμη ὑπῆρχε εἰς τὴν τιμητικὴν θέσιν μία προτομὴ τοῦ βασιλέως.

Ἐνῷ ἔτρωγα τὸ πρωτογενὲς δεῖπνόν μου προσπαθοῦσα νὰ συλλάβω λέξεις τινὰς ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τῶν συντρόφων μου, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ μ' ἔβλεπον τόσον προσεκτικὸν ἤρχισαν ν' ἀνηυχοῦν καὶ νὰ μὲ κυττάζουν ὑπόπτως· ὅταν ὅμως ἐβαιβαιώθησαν ἐξηκολούθησαν τὴν ὁμιλίαν των· ἕνας γέρος μεταξύ των ὁμιλοῦσε καὶ ἐκτυποῦσε τὸ τραπέζι μὲ τὸν γρόνθον του φωνάζων: «Γαριβάλδης!» Τέλος ἔφυγαν καὶ εὑρέθην μόνος μὲ τὰς σκέψεις μου.

Ἤμουν σὰν φυλακισμένο πουλί, τὸ ὁποῖον ἅμα θελήσει νὰπλώσῃ τὰ πτερά του, κτυπᾷ εἰς τὰ σίδερα τοῦ κλουβιοῦ του. Ἀφοῦ ἐπλήρωσα τὸν μικρὸ λογαριασμό μου, ἐπέστρεφα διὰ μέσου τῶν στενῶν αὐτῶν δρόμων εἰς τὸ σπίτι μου. Ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν πόρτα μου ηὗρα ἕνα γράμμα τῆς γυναίκας μου. Δὲν μοῦ εἶχε γράψει πρὸ καιροῦ καὶ τώρα μοῦ ἔστελλε ἀληθινὸν χρονογράφημα.

Ὁ Χ. . . εἶχε ἀρραβωνισθῆ μὲ τὴν δεσποινίδα Β. . . καὶ ἀπὸ τώρα ἐφαίνοντο ὅτι δὲν συμφωνοῦσαν. Τὰ καπέλλα τῆς μόδας ὁμοιάζουν μὲ πύργους. Ἐκείνη, ἡ γυναῖκά μου, ἔφευγε μὲ τὴν ἀδελφήν της διὰ Tourville καὶ μοῦ ἐσύστηνε νὰ ζωγραφήσω πολλὰς εἰκόνας καὶ μὴ χάνω τὸν καιρόν μου ἐρωτευόμενος τίς ὡραῖες Βενετσιάνες.

«Ξέρεις, ἀγαπητέ μου, ὅτι εἶσαι ὡραῖος καὶ ἔχω λόγους νὰ εἶμαι ζηλιάρα! Ἀλλὰ δὲν εἶμαι, καὶ ἡ ἀπόδειξις εἶνε, ὅτι δὲν θὰ ἔλθω ἀκόμη νὰ σ' εὕρω, ἐκτὸς ἂν δὲν τὸ ἐπιθυμῆς. Δὲν ἠξεύρω καλὰ πότε θὰ ἔλθω· θὰ σὲ εἰδοποιήσω. Εἶναι ὡραῖα εἰς τὸ Παρίσι καὶ μᾶς λέγουν ὅτι εἰς Tourville εἶνε θαυμάσια! Ἠξεύρεις ὅτι ἡ Βενετία μοῦ προξενεῖ φρίκην, ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω τὰ κουνούπια της. Πρόσεχε μὴν ἀρρωστήσῃς μὲ τὴν φρικτὴν αὐτὴν Ἰταλικὴν κουζίναν: ξέρεί; ὅτι τὰ κρεμίδια σοῦ κάνουν κακὸ εἰς στὸ στομάχι, καὶ ὅτι αὐτὸ σὲ κάνει φοβερὰ δύσθυμον. Ἐὰν ἀσθενήσῃς φρόντισε πρὸ παντὸς νὰ ζητήσῃς ἰατρὸν ἄγγλον. Συνήντησες τοὺς Ford; Ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Παρίσι μετὰ μίαν ἡμέραν, ἐζήτησαν τὴν διεύθυνσίν σου, ἀλλ' ἐλησμόνησα νὰ τοὺς τὴν δώσω. Λέγεται πῶς κυνηγοῦν τὸν νέον Newton ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου ἐκληρονόμησε, ἀλλὰ δὲν φαίνεται νὰ γίνῃ τίποτα.

«Ἡ ἀγαπητή σου γυναῖκα».

Ἀφοῦ ἐδιάβασα τὸ γράμμα ἀκούμπησα εἰς τὸ μπελκόνι μέσα εἰς τὴν ἡσυχίαν τῆς νύχτας· Ἡ σελήνη εἶχε δύσει, ἀλλὰ ἀναρίθμητο πλῆθος ἄστρων ἐφώτιζε τὴν Βενετίαν. Τὸ νερὸ ἐχάϊδευε τὶς σκάλες καὶ ἡ μυρουδιὰ ἀπὸ τὰ φύκια ἔφθανε ἕως ἐμέ. Εἰς τὸ ἀντικρυνό μου σπίτι, ἕνα παράθυρο ἦτο μονάχα φωτισμένο, τὸ παράθυρο μιᾶς πτωχικῆς κάμαρας μόλις ἐπιπλωμένης. Μιὰ γυναῖκα ἀγρυπνοῦσε ἐκεῖ εἰς τὸ προσκέφαλο ἑνὸς ἄρρωστου παιδιοῦ, τοῦ ὁποίου τὶς φωνὲς ἤκουα. Ἦτο νέα καὶ χαριτωμένη, ἂν καὶ πολὺ ἀδύνατη καὶ ἀπεριποίητη· ἡ ἀγάπη της διὰ τὸ δυστυχισμένο μικρὸ τὴν ἔκαμε σχεδὸν ὡραία, τὸ ἕνα πόδι ἀκουμπισμένο εἰς τὴν κούνια τὴν ἐκινοῦσε μὲ μηχανικὴν κίνησιν, μόλις ἤκουε μιὰ παραπονιάρικη φωνὴ ἐξυπνοῦσε καὶ ἄρχιζε πάλιν τὸ ἔργον της, ἕως ὅτου τὴν κατελάμβανε καὶ πάλιν ὁ ὕπνος. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἐφοροῦσε φωτοστέφανον καὶ ὅτι ἡ σοφίτα ἐκείνη ἦτο θυσιαστήριον τῆς ἀγάπης. Εἶνε βεβαίως κενοτυπία νὰ εἴπω ὅτι οἱ καλλιτέχναι εἶνε εὐφάνταστοι; ἀλλ' ἂν δὲν ἦσαν δὲν θὰ ἦσαν καὶ καλλιτέχναι. Κάθε ὀμορφιὰ μᾶς ἀνήκει καὶ ἔχομεν τὴν δύναμιν νὰ τὴν μεγαλόνωμεν, διότι βλέπομεν τί θὰ ἐγίνετο ὑπὸ διαφορετικὰς περιστάσεις Τὴν ἀγαποῦμεν, τὴν ἀπολαμβάνομεν, ζῶμεν μ' αὐτήν, γίνεται ἕνα μὲ ἡμᾶς. Χαράζεται κάθε ἡμέρα βαθύτερα εἰς τὴν καρδιά μας ὅπως μιὰ ἀγαπητὴ εἰκόνα, καὶ τέλος ὅπως ἕνας καλὸς σύζυγος παύει, λέγουν, νὰ διακρίνῃ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς γυναίκας του καὶ δὲν βλέπει πλέον παρὰ τὴν ὡραίαν ψυχήν της, λησμονοῦμεν ὅτι ἡ ὀμορφιὰ εἶνε ὡραία.

(Ἀκολουθεῖ)

δὲ τίμιαι γυναῖκες εὐγνωμονοῦν διὰ τὸ διδόμενον εἰς ἐκείνας λαμπρὸν παράδειγμα, τοῦ σεβασμοῦ τῶν δεσμῶν τῆς οἰκογενείας. Ἡ γυνὴ ἐν γένει ὑψοῦται ὑπεράνω τοῦ ἀνδρὸς ἠθικῶς, καὶ ὁ ἀνὴρ κολακεύεται ὅτι θὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν γυναῖκα, ἣν προτιμᾷ, τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς Μαργαρίτας, ἧς τὸ σέβας καὶ τὴν ὑποταγὴν πρὸς τὸν γηραιὸν πατέρα τοῦ Ἀρμάνδου ἀναμένουσι καὶ πάντες οἱ γονεῖς παρὰ τῶν τέκνων των.

Εἶνε ἄλλως τε ποιητικὸν τὸ ἐν τῇ κοπρίᾳ τῆς διαφθορᾶς βλαστῆσαν τοῦτο ἄνθος, ν' ἀποδώσῃ τὸ λεπτότερον ἄρωμα τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἀγάπης καθόλου. Εἶνε Εὐαγγελικὸν καὶ θαυμάσιον, ἡ νέα αὐτὴ Μαγδαλινή, ἡ ζήσασα εἰς κύκλον, ὅστις οὐ μόνον δὲν ἐγνώρισεν Λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' οὔτε ἤκουσεν ἴσως ποτὲ τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης του, νὰ ἄρῃ ἐπὶ τῶν ὤμων τὸν Σταυρόν της καὶ ν' ἀκολουθήσῃ Ἐκεῖνον μέχρι τοῦ Γολγοθᾶ.

Εἶνε φιλοσοφικὸν ἡ διὰ τοῦ Ἔρωτος τελεία αὕτη ἠθικὴ ἀναγέννησις καὶ ἀνύψωσις εἰς τὸν ἄκρον ἡρωϊσμόν, ἡ ὑψηλὴ αὕτη ἀντίληψις τῆς θείας φύσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀπόσεισις τοῦ ζυγοῦ τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων.

Εἶνε τέλος τεχνικὸν καὶ τέλειον ἡ διὰ τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ Δουμᾶ τελειοποίησις θέματος, τὸ ὁποῖον ἐπρεγματεύθησαν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας οἱ δοκιμώτεροι κάλαμοι. Διότι ἡ Κυρία μὲ τὰς Καμελίας εἶνε πνευματικὴ ἀδελφὴ τῆς Ἰουλιέττας τοῦ Σαιξπήρου, τῆς Λουΐζης Μίλλερ τοῦ Σχίλλερ, τῆς Σοφίας Κέλλερ τοῦ Τσικώνη, καὶ παραπλησίων ἡρωΐδων ἄλλων μυστικιστῶν συγγραφέων.

Ἀνδρονίκη.

ΝΕΟΙ ΣΥΡΜΟΙ

Ὁ γυναικεῖος κόσμος εὑρίσκεται εἰς συγκίνησιν καὶ ἐρωτᾷ ποῖα χρώματα καὶ ποῖοι συρμοὶ θὰ ἐπικρατήσουν τὸν χειμῶνα αὐτόν, καὶ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε μικρᾶς σημασίας. Τὰ μεγάλα καταστήματα συρμοῦ εἰς τὸ Παρίσι ἤρχισαν καὶ παρουσιάζουν τὰ νέα φορέματα καὶ ἐπανωφόρια.

Ὁ νέος συρμὸς καταργεῖ τὴν μακρὰ τάλια, δὲν φέρει ὅμως εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τὰ φορέματα Empire, ἐκτὸς δι' ἐκτάκτους περιστάσεις, καὶ ἰδίως διὰ φορέματα πολὺ λεπτὰ καὶ πολυτελῆ διὰ βράδυ. Παραδέχεται δὲ τὰ φορέματα τὰ ὁποῖα σχηματίζουν μέσην καὶ παρουσιάζουν ὅλην τὴν χάριν τοῦ σώματος.

Τὸ φόρεμα tailleur θὰ φορεθῇ καὶ κατὰ τὸν ἐφετεινὸν χειμῶνα ὅπως πάντοτε, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν θεωρεῖται πλέον ὡς φόρεμα κατάλληλον δι' ἐπισκέψεις, ἀλλὰ διὰ περίπατον, ἐκδρομὰς κλπ. Διὰ φόρεμα ἐπισκέψεων, προτιμᾶται τὸ princesse μὲ τὰς τόσον ἁπλᾶς καὶ ὡραίας γραμμάς του, μὲ τὴν φούστα πρὸς τὰ κάτω πολὺ πλατειά. Γαρνιτοῦρα, ἰδίως τὰ ἀπὸ βελοῦδο φορέματα princesse, δὲν ἔχουν καμμίαν σχεδόν, ἐκτὸς κανένα γιακαδάκι ἀπὸ πλαιὰ ταντέλλα τῆς Βενετίας ἢ ἕνα μικρὸ jabot ἐπίσης ἀπὸ ταντέλλα εἰς τὰ μανίκια, τὰ ὁποῖα ἐξακολουθοῦν καὶ τὸν χειμῶνα νὰ εἶνε κοντὰ καὶ πολὺ γαρνιρισμένα πρὸς τὰ κάτω. Ὅταν τὸ φόρεμα αὐτὸ εἶνε καλὰ κομμένο καὶ τὸ σῶμα κανονικὸν εἶνε ἔνδυμα ἁπλοῦν, ἐνῷ συγχρόνως εἶνε μεγάλη τουαλλέτα. Ὅταν γαρνίρεται, κατὰ προτίμησιν ἡ γαρνιτοῦρα εἶνε ἢ μαῦρα χονδρὰ γαλόνια ἢ τοῦ ἰδίου χρώματος μὲ τὸ φόρεμα.

Τὰ ἐπανωφόρια τὸν χειμῶνα αὐτὸν θὰ παίξουν σπουδαῖον ρόλον, θὰ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολὺ πλατιά, μὲ πλατὰ μανίκια διαφόρων χρωμάτων· lie de vin, δαμασκηνί, πράσινο ἀνοικτόν· ἀλλ' αἱ πρακτικαὶ κυρίαι θὰ προτιμήσουν βεβαίως ὄχι τόσον λεπτὰ χρώματα. Πολὺ τῆς μόδας εἶνε νὰ τὰ φοδράρουν μὲ γοῦνες ἀξίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ φαίνεται ὅτι τὸ ἐπανωφόρι φορίεται ἀπὸ τὴν ἀνάποδη. Ἐπίσης πολὺ τῆς μόδας εἶνε τὰ βελουδένια ἐπανωφόρια, χρωμάτων ἀνοικτῶν, τὰ ὁποῖα εἶνε πολὺ ὡραῖα, τὸ μαῦρο ὅμως μένει πάντοτε τῆς μόδας καὶ ἰδίως ὅταν συνοδεύῃ φόρεμα τοῦ αὐτοῦ χρώματος.

Ἡ μεγαλειτέρα ποικιλία εἶνε εἰς τὰ καπέλλα, τὰ ὁποῖα εἶνε διαφόρων σχημάτων καὶ χρωμάτων, ἀπὸ τὰ πλέον μεγάλα, τὰ στολισμένα μὲ ἀπέραντα πτερά, τὰ ὁποῖα φθάνουν ἕως εἰς τὴν μέσην τῆς πλάτης, ἕως τὰ τόσον πολὺ μικρά, ὥστε μόλις μπαίνουν εἰς τὸ κεφάλι· βεβαίως τὰ τελευταῖα αὐτὰ δύσκολα πηγαίνουν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ θέλουν μαλλιὰ τελείως κτενισμένα.

Παρισινή.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΑΝΤΙΑ

Τὸ χέρι, ὅταν εἶναι λεπτόν, ὡραῖον καὶ περιποιημένον, εἶναι ἡ καλλιτέρα ἔνδειξις εὐγενοῦς καταγωγῆς καὶ ψυχῆς· Τὸ γάντι, τὸ ὁποῖον τὸ προφυλάττει, ὀφείλει νὰ εἶναι τέλειον διὰ νὰ μὴ καταστρέψῃ τὸ σχῆμα καὶ τὰς γραμμὰς καὶ διὰ νὰ συμπληρώνῃ τὴν ἀρτίαν καὶ ἐντελῆ ἀμφίεσιν εἰς τὰς κοσμικὰς σχέσεις μας.

Δυστυχῶς εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ αἱ Ἀθηναῖαι ἐδείχθησαν ὀλίγον ἀδιάφοροι. Τὰ γάντιά των ἀγοράζονται, ἀδιακρίτως λεπτομερειῶν, εἰς τὰ συνήθη μέτρα τῶν ἀριθμῶν, ἀδιάφορον ἂν ἕνα χέρι μικρὸν εἶναι παχὺ τόσον, ὥστε νὰ πιέζεται, νὰ στρεβλώνεται καὶ νὰ καταστρέφεται διὰ νὰ χωρέσῃ εἰς γάντι στενόν.

Καὶ τὸ ἄτοπον καὶ ἄδικον αὐτὸ κατὰ τῆς καλλονῆς τοῦ χεριοῦ ἐπετρέπετο, ἐφόσον μόνη ἡ Εὐρώπη ἐτροφοδοτοῦσε τὴν ἀγοράν μας ἀπὸ γάντια. Ἀλλ' ἀφότου κατασκευάζονται ἐδῶ, εἰς τὸν κεντρικώτερον δρόμον τῶν Ἀθηνῶν, γάντια καὶ ἀφότου ἡ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀρ. 41 καὶ ἀπέναντι τοῦ Ἀρσακείου Ganterie Parisienne κατασκευάζει εἰς τὰ μέτρα κάθε κυρίας γάντια τελείως παρισινὰ καὶ εἰς ποιότητα δέρματος καὶ εἰς ἐντέλειαν ἐργασίας, εἶναι ἄδικον ἀπὸ ἀμέλειαν μόνον, ἴσως καὶ ἀπὸ ἄγνοιαν, νὰ καταστρέφωνται τόσα ὡραῖα χέρια, τόσα δείγματα τῆς εὐγενείας τῆς φυλῆς μας.

Ἐὰν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἀκριβῶς ἡ διάρκεια τῶν ἐδῶ κατασκευαζομένων γαντιῶν τῆς Ganterie Parisienne εἶναι, ἕνεκα τῆς στερεότητός των, διπλασία τῶν κατασκευαζομένων εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ τιμή των δὲ ἀσυγκρίτως κατωτέρα, τότε δὲν θὰ μείνῃ κυρία ἢ δεσποινὶς εἴτε ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, εἴτε ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας, ἡ ὁποία νὰ μὴν ἐννοήσῃ ὅτι τὸ συμφέρον της εἶναι νὰ ἐκτελῇ ὅλας τὰς παραγγελίας της εἰς τὸ χειροκτοποιεῖον τοῦτο.

Ὅλη ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται ἀπὸ κορίτσια, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπίβλεψιν τῆς γνωστῆς διὰ τὴν τελείαν καλλιτεχνικὴν μόρφωσίν της κ. Marie Bettini.

Πιάνο μικρό, πολὺ καλὸν ἐνοικιάζεται. Ἡ διεύθυνσις εἰς τὸ γραφεῖόν μας.

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ